

A kereskedelemben és a vendéglátóiparban bevezetett új üzemi formák (jövődélérdeklőség, szerződéses...) többségében beváltak. Nőtt az árukinálat, a munkára fordított többletidő nagyobb bevételt, ezáltal nagyobb jövedelmet eredményezett, a vásárlókkal való törődés, udvarias kiszolgálás közvetlen érdekük lett az eladók számára, a szerződéses üzemek dolgozóinak.

Szerződéses üzlettől a sikkasztásig

A vállalkozó kedvű és szakértelemmel rendelkező emberek megtalálták a számításukat. A kalandorok, gyorsan meggazdagodni vágyók, lassan-lassan lemorzsolódnak, hiszen a szerződéses üzemeltetés keretében olyan kötelezettségek elé kerülnek, melyeket nem tudnak teljesíteni. Ilyenek például: a szerződéses üzletvezető köteles a beszerzések ellenértékét kifizetni, azaz a beszerzett árukat megvásárolni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az így beszerzett áruk fölött az üzletvezető tulajdonjogot szerez, hiszen a vállalat megbízottjaként jár el és a vállalat vagyonát kezeli. A vezető ugyan saját felelősségére és kockázatára önállóan szervezi és irányítja a forgalmat, a készletgazdálkodást, dönt az eszközök felhasználásáról és e körön belül szerződést saját nevében is köthet. Ha az üzletvezető a vállalat által adott forgóeszközöket nem vásárolja meg, a használatért díjat fizet. A bolt árukészletét a vezető csak az üzlet működésével kapcsolatos célra használhatja fel, s ha az árukészletből eltulajdonít, sikkasztást valósít meg. Az üzlet vezetője a jövődélérdeklőség csak az öt terhelő fizetési kötelezettségek teljesítése után fennmaradó részzel rendelkezik szabadon. A kereskedelemben a beszerzési ár (nagykereskedelmi ár) és a kiskereskedelmi ár különbözete (kiskereskedelmi ár) eredményezi a hasznot...

Ezeket az alapvető szabályokat felejtette el betartani Bóna Péter, 37 éves, Szeged, Szél u. 60. szám alatti lakos, a Szegedi ÉLÍKER Vállalat Nagyfán lévő 50. számú élelmiszerboltjának szerződéses boltvezetője és helyettese Sipos Sándorné, 38 éves, Szeged, Úrhajós u. 10/b. szám alatti lakos.

Bóna Péter és Sipos Sándorné 1980. április 10-én kerültek a Szegedi ÉLÍKER Vállalat alkalmazásába a nagyfai 50. számú élelmiszerbolt vezetője és helyetteseként, 1982. májusában tudomásunkra jutott, hogy a boltot szerződéses üzemeltetésbe kívánja adni a vállalat. Ismerve a bolt havi forgalmát és az ott árusítható cikkek kiskereskedelmi haszonkulcsát, kiszámították, hogy szerződéses üzemeltetés esetén havi 35-40 000 forint bruttó bevételre tehetnek szert. Elhatározták, hogy a boltot szerződéses üzemeltetésre megvásárolják. Önleltárt készítettek és felmérésük alapján megállapították, hogy 70 000 forint leltárihiányuk van. Ekkor 75 000 forintot kölcsönkértek és több részletben, mint a bolt bevételét, befizették a leltárihiány kiegyenlítésére.

A bíróság elrendelte Bóna Péter kényszergyógyítását, Sipos Sándornét pedig kötelezte 879 788 forint kártérítés megfizetésére és 52 788 forint eljárás illeték lerovására. A kiszabott szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, vádlottak és védőik fellebbezést jelentettek be. Az ítélet nem jogerős.

Bagaméry László

Zenei naptár

Tiszta fej, gazdag szív

Vasárnap délelőtt a Zeneszínházban az ország egyik vezető zenekara, a Magyar Rádió és Televízió szimfonikusainak társulata lépett fel Jukka-Pekka Saraste vendégkarmesterrel az élen, hegedűn közreműködött Szabadi Vilmos.

A fiatal finn dirigens nevét érdemes megjegyezni, mert bizonyára fogunk még találkozni vele a nemzetközi koncertéletben. Tökéletesen felkészült karmester, ütéstechnikája világos, sallangmentes, pontos. *Tiszta fej, gazdag szív, szabad, tág horizontú, színes érzelmi világ, finom intuíció* a muzsikusi portré erőteljes vonásai. Weber: Oberon-nyitányának előadása híven tükrözte a természet, s a szerelem gyöngéd, remegő varázsát, szípközözt. Schumann II. szimfóniájának tolmácsolásában a klasszikus arány- és mértékértartás nem erőszakosnak tűnő keretei között tudott áradóan romantikus, csapongó s érzelmes lenni. Bartók II. hegedűversenyét is nagy biztonsággal, s aktív reagáló képességgel irányította. A pályakezdő hegedűsigrétek, a szintén fiatal Szabadi Vilmosnak feladata a mélyreható bartóki gondolatvilág tükrözése, e súlyos és vad, ellentétek feszültségét, s ugyanakkor a humánus harmóniáját ötvöző csodálatos muzsika feltárása volt. Először azonban a műtechnikai nehézségein úrrá lett főlényes győzelméért ünnepelethük, olyan hegedűsigrétekért, mint végtelen intonációs biztonság, szép tónus, s káprázatos fürgecség s könnyedség. Ez sem kevés, de e hegedűverseny érzelmi s intellektuális meghódítása még nem az övé. A koncert sikerének jelentős része a kitünően játszó zenekar, mely egységes, szárnyaló tónusú virtuóz szólamokkal, s muzikalitásával emlékezetes marad.

Berényi Bogáta

Külső program az önművelődéshez

Döntő után a Munka és műveltség akció

Szombaton befejeződött a Munka és műveltség megyei akciósorozat tizenegyedik évadjára. Negyedik éve egymásra épülő, komplex program keretében ismerkednek a megye gyárainak, üzemének, vállalatának és intézményeinek szocialista brigádjai a magyar történelem és művelődéstörténet folyamatával, valamint az évfordulók által felvetett eseményekkel, pályaképekkel, politikai, társadalmi történésekkel. Az 1984-85-ös akciósorozat a magyar történelem és művelődéstörténet múlt századi elemzésére, valamint az elmúlt negyven év társadalmi fejlődésére, irodalmi és filmművészeti produkcióira figyelt. 1100 szocialista brigád mintegy 15 ezer tagja vett részt a több mint fél évig tartó akciósorozatban, melynek döntőjét szombaton rendezték meg a Szegedi Ifjúsági Háznál. Első helyen végzett a hódmezővásárhelyi Elektrofém Szövetkezet Elektron '71 brigádja, második lett a Szegedi Ruhagyár Munkásör brigádja, harmadik helyet a Hódiköt Bolyai János kollektívája szerezte meg. További sorrend: KSZV nagylaki gyárának Staféta, a FÉG makói gyára Delta, a Szalámigyár és Húskombinát Madame Curie, a Délép Vedres István és a Szentesi Csatorna- és Vízmű Vállalat Juhász Gyula szocialista brigádja.

Vélemények az akcióról: Gaál László (Szentesi Csatorna- és Vízmű): Mi igazán csak a földülék vagyunk ezen a téren, először kerülünk be a Munka- és műveltség megyei szóbeli döntőjébe. El kell mondanom, meglehetősen magunkra voltunk utalva még akkor is, ha a városi előkészítőkon részt vehettünk. Több segítségre számítottunk a jövőben, egy azonban bizonyos, valamennyiünknek megérte a fáradozás.

Varró Andrea (Hódiköt): Rendkívül sajnáljuk, hogy a képzelőművészet értékes pontokat veszítettünk. Nagyon készültünk erre a vetélkedőre, szinte minden területen vetélkedő nélkül soha nem délután három-négy óráig. Ismertem volna meg például együtt töltöttünk, s mi a múlt századi művelődéstörténet alakjait, eseményeit.

Zalainé Kószó Éva (Délép): Úgy gondolom, mi vagyunk a versengés „nagy vesztesei”. Sokat tanultunk, precízen készültünk a döntőre — de hiába, a pillanatnyi koncentráció rendkívül fontos, s mi a játékban nem voltunk eléggé „napra készek”. De nem bánjuk, már a fölkészülés is örömet szerzett mindannyiunknak.

Bene Dánielné (ruhágyár): Mióta elkezdődött ez a program, mi részt veszünk. A döntőig még sohasem jutottunk el. A brigádpénzből vásároljuk a felkészüléshez szükséges könyveket, kiadványokat, közösen készültünk a fordulókra. Boldogok vagyunk, hogy jól szerepelethünk.

Kormányos Istvánné (Szalámigyár és Húskombinát): Rendkívül szomorú vagyok, hogy egyetlen pont miatt szorultunk le a dobogóról. A „kudarc” első pillanatában arra gondoltam, hogy én, aki épp ezen akció során szerettem meg a művelődéstörténetet, soha többé nem foglalkozom vele. De hát, az idő sok sebet begyógyít.

Csorba István (Hódmezővásárhely, Elektrofém Szöv.): Az előkészítő szakasz, a fölkészülés nehéz, de a végeredmény minden fáradságot feledtet. Amikor az aradi vértanúkról szóló könyvet olvastam, magával ragadtak Leininger tábornok levelei, csodáltam családszeretetét, gyönyörű magyar nyelvet, gondolati és érzelmi tisztaságát. Annyira magával ragadott, hogy saját magamnak megvásároltam a kötetet, s ezt a pótolhatatlan élményt a Munka és műveltségnek köszönhetem.

Dr. Doboczky Károlyné, az SZMT titkára: Úgy tűnik, ebben az évben kicsit csökkent az érdeklődés a több mint tíz éve tartó akciósorozat iránt. Bár kétségtelen, hogy ma is ez a program-sorozat a megye munkásművelődésének legjelentősebb akciója. Ha csak arra figyelünk, hogy tíz és fél ezer ember foglalkozik minden évben a magyar történelem, művelődéstörténet, az aktuális politika és a helytörténet problémáival, máris érdemes ebben tartani a lángot. Jelentős összefogás eredménye ez az akció, hisz a résztvevő munkásokon kívül szakértők, szervezők, rendezők és aktivisták széles körű munkáját feltételezi. Mostanában azt is hallhatjuk, hogy kifulladásban a program, s ez nem csak a résztvevőkre, de a szervezőkre is érvényes. Meggyőződésünk, hogy ezen országosan is egyedülálló munkásművelődési akció lényegét a továbbiakban is meg kell őriznünk, de azzal is tisztában vagyunk, hogy a célok eléréséhez rugalmasabb módszerekre, megújuló eszközökre van szükség. Hiszünk abban, hogy a Munka és műveltség akciósorozat olyan tömeges munkásművelődési rendszer, amely színvonalas, színes, és gazdag külső programot szolgáltat az önművelődéshez.

T. L.

Revelációra várva

Sorok a szolnoki néptáncfesztiválról

Különösen népes mezőnyben kellett versenyeznünk a 12. országos néptáncfesztivál résztvevőinek Szolnokon. Összesen 23 együttes, több mint ezer táncos és zenesz kapott meghívót. Ez a fórum a néptáncmozgalom helyzetéről, a magyar koreográfiai iskola aktuális teljesítményeiről tájékoztat, megmérítik a magyar néptáncmozgalom és -művészet.

Nyilvánvalóan éppen azért, mert nagy a tét, s az izgalmat, a drukkot muszáj feloldani, a maratoni versenybemutatók utáni táncházakban vagy a gálaműsorokon megkapóan vidám táncos kedv uralkodott. A versenykiírásból egyértelmű, hogy Szolnokon a szakmai közönség a magyar koreográfusok legújabb alkotásait kívánja szemlélteni. A váralozások nagyságának és jellegének érzékeléséhez néhány tény: a mai táncalkotók roppant mennyiségű folklórnagyot ismerhetnek. E soha-nem-volt szélességben és mélységben rendelkezésre álló táncanyagot mármint „kezelni kell”, embere válogatja, hogyan, miféle egyéni alkotói tehetségek, hajlandóságok, invenciók szerint. Az utóbbi évek tapasztalatai azt bizonyították, hogy a magyar néptáncalkotásban igen megerősödött az eredeti anyagok és formálismódok tisztelése által vezérelt koreográfusok, s a folklórnak a tökéletességig csiszolt, s lényegileg ezzel ható színpadi előadása volt a kívánt, nemes cél. Am az idő múlásával a leggazdagabb kincsesár valamennyi gyöngyszemének nézegetésével is el lehet telni, s érthető az igény: mindenképpen új gondolatok alapján, új formákban kell elrendezni ezeket. Valamit ki kell találni, mert még a legszebb — mondjuk erdélyi — táncok is, ezredszer látva, veszíthetnek hatásukból. Kerül-e ilyenfajta nóvum az idei fesztiválra? — ez volt a kérdés.

Kétségtelenül látszóttak nyomai újítási törekvéseknek, főleg fiatal koreográfusok

munkáiból. A reveláció azonban várat magára; megítésem szerint törvényszerűen kell még néhány év, amíg a valódi tehetségek a kísérletezéstől a színpadi néptáncalkotás új fejezetét jelentő, kiforró, új minőségig eljutnak. (Az ígért ott van többek munkájában, leginkább a „Zoltánok”, Farkas, Zsuráfszky, Varga mai tevékenységében.) Addig is az elmélyült szakmai tudással komponált és magas előadói színvonalon tolmácsolott művek élnek, hatnak. A fesztiválon versenyző két szegedi csoport, a Napsugár és a Szeged együttes produkciója példászerű volt ebben a körben. A Délép táncosai a közzel múltban — fájdalmasan korán — elhunyt együttesvezető, Kozma Mihály László emlékére komponált, „Ideje a megörzésnek...” című, Diószegi László-művet olyan fókuszálással mutatták be, hogy a Szigligeti Színház zsűfolt nézőterén a piszszonetlen csendben szinte fogható volt több száz ember erős megrendülése... A kiírás másik „műfaját” választotta Nagy Albert, így a Szeged Táncegyüttes nem összefüggő 15 perces művel, hanem két különálló koreográfiával versenyzett. Igen jól sikerült a marosszéki (Nagy Albert) és a kalotaszegi (Timár Sándor) kompozíciók előadása: profi munkák profi közvetítésben.

A zsűri döntéseiből a számunkra legfontosabbak: zeneszerzői díjat kapott Virágvolgyi Márta, a Szeged együttes zenei vezetője, zenei előadói díjat Ottó Kovács Zsolt (turulyajátékaért, mellyel a Napsugár-produkciót kísérte). Koreográfiai díjas: Diószegi László, a Napsugár művészeti vezetője. A névóddal jutalmazott együttesek (összesen kilenc) sorában ott a Szeged Táncegyüttes (4 ezer forintos díj), Délép és a Napsugár (8 ezer forintos díj).

Sulyok Erzsébet